

Betreft: zienswijze op ontwerpregeling houdende wijziging van de Regeling natuurbescherming en de Omgevingsregeling in verband met het landelijk niet openen van de jacht op de wildsoort konijn en het niet openen van de jacht op de wildsoort haas in de provincies Groningen, Limburg en Utrecht.

Geachte mevrouw de Minister,

Wij hebben kennis genomen van deze ontwerpregeling, de toelichting op dit ontwerp, het Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren 2020 en met name het rapport van Wageningen Environmental Research (WEnR) van eind maart 2022.

Het ontwerp wordt gemotiveerd met de stelling dat haas en konijn sedert 14 oktober 2020 zijn opgenomen in het Basisrapport Rode Lijst Zoogdieren van de Zoogdierversamenwerking onder de laagste bedreigingscategorie met de aanduiding "gevoelig". Volgens de Zoogdierversamenwerking is de populatiegrootte van haas en konijn sedert 1950 met meer dan 60% afgenomen, terwijl ook wordt geconcludeerd in genoemd Basisrapport dat de jacht niet de primaire drukfactor is voor deze gestelde achteruitgang van de soorten haas en konijn.

Op de eerste plaats ligt het dus in het geheel niet voor de hand om de jacht op haas en konijn te sluiten als (eerste) maatregel ter bescherming van die soorten, nu kennelijk de sluiting geen substantiële positieve verbetering van de populatiegrootte van haas en konijn zal opleveren.

Daar komt bij dat, indien een vergelijking van de populatiegrootte van alle faunasoorten die algemeen in het agrarisch (cultuur)landschap voorkomen, wordt gemaakt met de toestand van die soorten in 1950, zonder meer kan worden geconcludeerd dat de omvang van al die faunasoorten drastisch en met net zo'n groot percentage is afgenomen. In hoeverre een dergelijke stelling een (deugdelijke) onderbouwing van uw ontwerpregeling kan zijn, is ons een raadsel.

Vervolgens baseert u uw ontwerpregeling op het WEnR-rapport dat concludeert dat het konijn en de haas zich landelijk niet in een gunstige staat van instandhouding zouden bevinden.

Dit rapport is niet gebaseerd op de feitelijke cijfers en gegevens die alle wildbeheereenheden in Nederland sedert jaren met betrekking tot haas en konijn in de faunaregistratiesystemen, bijgehouden door de provinciale faunabeheereenheden, invoeren op basis van de jaarlijkse trendtelling wildsoorten in het voorjaar. Het is ons niet duidelijk waarom onze gebiedsgerichte telgegevens geen rol bij de samenstellers van het WEnR-rapport hebben gespeeld.

Het gegeven dat deze trendcijfers niet zijn gevalideerd door het CBS kan in redelijkheid niet opgaan, daar de door de wetenschappers in hun rapport onder meer wel gehanteerde cijfers van de zogenaamde vogeltellingen (Sovon), waarbij vogels in natuurgebieden en overdag worden geïnventariseerd met als "bijvangst" haas-en konijngegevens, zeker geen realistisch beeld van de staat van instandhouding van deze wildsoorten kunnen opleveren. Immers haas en konijn komen met name voor in het agrarisch landschap en niet c.q. in veel mindere mate in natuurgebieden en zijn bovendien in het algemeen in de schemering en vooral 's-nachts actief. Dat deze Sovon-data, aldus het WEnR-rapport, voldoen aan de hoogste kwaliteitseisen wat betreft bruikbaarheid en nauwkeurigheid voor statistische analysedoeleinden, is een niet onderbouwde "wetenschappelijke" stelling, waardoor wij de waarde van dit rapport ernstig in twijfel trekken.

Waarom kiest u, mevrouw de Minister, ervoor om nu een jachtverbod in te voeren om vervolgens, zoals u in de ontwerperegeling stelt, in de toekomst "aangepaste" tellingen van de wildbeheereenheden te gebruiken om een beter inzicht te krijgen in de populatietrends van de wildsoorten. Mevrouw de Minister, indien u zicht wil hebben op relevante populatieontwikkelingen van haas en konijn, dan dient u gebruik te maken van de nu reeds beschikbare informatie van jagers, wildbeheereenheden, faunabeheereenheden en provincies en niet een jachtverbod in te voeren en in dat besluit nota bene tevens te stellen:

"De belangrijkste oorzaken van achteruitgang van de soorten op de wildlijst zijn habitatverlies, afgenomen kwaliteit van het leefgebied en lokale predatiedruk. Dat is het gevolg van onder meer de intensivering en schaalvergroting van de landbouw, verandering van het landschap en het inzetten van landbouwmachines."

Hoe denkt u nu, mevrouw de Minister, dat een tijdelijk jachtverbod deze oorzaken van de gestelde achteruitgang van de hazen- en konijnenstand zou kunnen tegengaan??? Uw ontwerperegeling is innerlijk tegenstrijdig en dus voor ons volstrekt onbegrijpelijk!!

Een en ander geldt temeer indien wordt bedacht dat waarnemingen met nachtzicht een nog veel realistischer beeld van zowel haas als konijn in een bepaald gebied kunnen opleveren. Waarom kan er, indien de huidige beschikbare informatie van de wildbeheereenheden kennelijk niet zou voldoen, hetgeen wij betwisten, in alle redelijkheid niet gewacht worden op deze nog realistischere cijfers en gegevens, alvorens een tijdelijk jachtverbod af te kondigen??

Het zal duidelijk zijn dat een jachtverbod de jagers en wildbeheereenheden bepaald niet motiveert om in de toekomst mee te werken aan inventarisaties of aan het zorgen voor gezonde wildpopulaties.

Wij zien nu al binnen onze wildbeheereenheid de bereidheid afnemen om uren aan tellingen en registratie te blijven besteden, als die gegevens niet ook worden benut voor adequaat beleid. De jacht op c.q. het beheer van de wildsoorten is voor menige jager de basis voor het faunabeheer in algemene zin.

Het WEnR-rapport hanteert bij haar conclusie dat haas en konijn zich landelijk niet in een gunstige staat van instandhouding bevinden. Dit is een norm c.q. methode om de gunstige staat van instandhouding van een faunasoort te bepalen die niet is gebaseerd op de Europese regelgeving, onze Wet natuurbescherming en de rechtspraak van de Raad van State, nu deze wildsoorten als algemeen voorkomende faunasoorten worden aangeduid. Deze door de wetenschap in haar rapport gehanteerde norm geldt blijkens Europese en Nederlandse wetgeving slechts bij bepaalde bijzondere en zeldzaam voorkomende faunasoorten.

In de rapportage is niet onderbouwd waarom deze speciale norm c.q. methode wordt gehanteerd en waarom daarbij een bepaald referentiejaar is aangehouden. Daarmee voldoet het rapport niet aan de in het algemeen aan een wetenschappelijke rapportage te stellen maatstaven. En kunnen de conclusies van dit rapport niet als argument worden gebruikt om uw ontwerperegeling te onderbouwen. In dit opzicht ontbeert uw ontwerp een zorgvuldige en deugdelijke motivering!!

Tot slot zijn wij ervan overtuigd dat dit ontwerp slechts een symbolische maatregel is om de zogenaamde anti-jachtlobby in Nederland tegemoet te komen. De hazen- en konijnenstand zullen er het komende jaar niet door veranderen, terwijl de jager en wildbeheereenheid de enige factoren in het agrarisch buitengebied zijn die door hun activiteiten en inzet de staat van instandhouding van haas en konijn gunstig (kunnen) beïnvloeden. Niemand anders dan de jager en wildbeheereenheid heeft zich daadwerkelijk actief voor deze wildsoorten ingezet. En het is nu maar de vraag of dat in de toekomst nog zal gebeuren. Het jachtverbod zou wel eens zeer negatief voor de wildstand in Nederland kunnen uitpakken.

Kortom, mevrouw de Minister, uw ontwerpregeling is niet in overeenstemming met de strekking van de regeling van de uitoefening van de jacht conform de Wet natuurbescherming en de praktische uitvoering daarvan door de wildbeheereenheden in Nederland. Zij is bovendien niet c.q. onvolledig en ondeugdelijk gemotiveerd. En de afweging van de in aanmerking komende belangen is bij dit ontwerp onzorgvuldig en eenzijdig uitgevoerd. Daarmee voldoet deze ontwerpregeling in het geheel niet aan de algemeen geldende beginselen van behoorlijk bestuur.

Daarom verzoeken wij u dit ontwerp niet in werking te doen treden en in plaats daarvan samen te werken met Wildbeheereenheden, Koninklijke Nederlandse Jagers Vereniging (KNJV) en de Nederlandse Organisatie voor Jacht en Grondbeheer (NOJG), onze overkoepelende organisaties waarvan nagenoeg elke jager in Nederland lid is, oftewel met praktijkmensen en organisaties die daadwerkelijk de staat van instandhouding van haas en konijn gunstig kunnen beïnvloeden.
